

КПСС МК февраль
Пленуми қарорини
амалга оширамиз!

ЎЎЎЎЎ ЧОРЛАЯПТИ, ШАЙМИСИЗ?

БУТЎН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

ТОШКЕНТ ҲАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 41 (2589) | чоршанба, 26 февраль 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БАҲОР ТАРАДДУДИ

БУКА. Етти йиллигини беши-
чи йили Ҳамза номи колхозда
қувончли натижалар билан яку-
ланди. Деҳқонлар бу йил илгари
эришган ютуқларини янада мус-
таҳкамлаш мақсадида ишчи бо-
шидан пухта қилди. Мўл хо-
силга ҳозирлашнинг асосан
наяти. Техника ремонтни асосан
туғалланди. Далага маҳаллий ўғит
ташиб чиқариш, суғориш шохоб-
чаларини тарғибга солиш ишла-
ри ҳам қизибди юборилди.

Х. ҲАЙДАРОВ.

Иш қурулини соз бўлса, машаққатинг оз бўлур. Буни яхши
тушуниган Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров но-
ли колхоз аъзолари трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик маши-
наларини ўз вақтида аз сифатли ремонт қилиш учун курашиб,
яхши натижаларга эришдилар. Ҳозиргача қўллаб трактор, сел-
ка ва бошқа механизмлар мавсумга тахт қилиб қўйилди.
Суратларда: (чапдан) слесарь Нинион Беккулов ва механик-
ҳайдовчи Тўлаган Бекалиев ўртоқлар ремонтдан чиққан сел-
каларни қўздан кечирмоқдалар. Ўғита (чапдан) ҳисобчи Комил
Ахмедов, механик-ҳайдовчи Мелдибек Ойнабеков ва устaxonа
мудир Маҳкам Содиқов ўртоқлар ўзаро маслаҳатлашмоқда-
лар.

С. ИКРОМОВ ФОТОСИ.

Пахтакор ўртоқлар, техникани ишга тўла тахт қи-
либ қўйинг * Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ва
компаст тайёрлаш ишларини сира бўшаштирманг * Дав-
лат томонидан берилган минерал ўғитларни ташиб олиш
ва уни сақлашга алоҳида эътибор беринг * Ариқ-зовур-
ларни сув раван оқадиған қилиб тозалаб қўйинг.

ТЕХНИКАДА ҲИКМАТ КЎП

Хўжаликни қудратли техника
билан тўла қуроллантирмай ту-
риб, унинг экономикаси ва ишлаб
чиқаришнинг юксалтирилиши кўз
олдимизга келтириш қийин. Қиш-
лоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг

комплекс механизациялаштириб-
гина мўл-кўл маҳсулот тайёрлаш-
да ва унинг таннархини аризон-
лаштиришда эндилий сийлаш лояш
мумкин. КПСС Марказий Комите-
тининг февраль Пленумида қиш-
лоқ хўжалигини интенсификаш, шу
жумладан уни комплекс механи-
зациялаш масаласи кенг муҳома-
ма қилинди.

Бизнинг колхозимиз деҳқонла-
ри ҳам техниканинг қадрига ета-
диган, улардан ишнинг кўзини би-
либ туриб фойдаланадиган тадбир-
кор кишилардир. Хўжалигимиз
катта техника кучига — чунончи
22 та тракторга эга. Чигит экиш-
да, ғўза парваришида, етиштирил-
ган ҳосилни йиғиб-териб олишда
ҳайдов ва чопқ тракторларига, пах-
та териш машиналарига суяна-
май туриб иш қилиш оғир. Техник-
анинг мадориши деҳқоннинг иши-
да сийлаш бўлиши қийин. Шунинг
эътиборига олиб, қимматли қиш-
лоқ хўжалиги техникасини яхши
сақлаш, уларни тўғри муҳофаза
қилишда эндилий эътибор берил-
миз. Техника ремонтини ўз муд-
датларида ўтказиб, уларнинг қув-

ватидан яхши фойдаланаолмиз.
Шу кунларда колхоз устaxonасида
меҳнат авжида. Барча қишлоқ хў-
жалик техникаси мавсумга тез
суръатлар билан шайлаб қўйилая-
пти. Яқин кунлар ичида қолган
техника қисмларини ҳам тўла ре-
монтдан чиқарамиз.

Биз КПСС Марказий Комитети-
нинг февраль Пленуми қарорлари-
ни изчиллик билан амалга ошира-
бориб, қишлоқ хўжалигининг
янада комплекс механизациялаш-
тираверамиз, техникага эътибор
кучига таялиб ерларимизни сифатли
ишлаймиз. Мўл-кўл маҳаллий ўғит
жамғарамиз. Майдонларимизга
қўллаб минерал ўғит ташиб чиқ-
арамиз. Хўжалигимизда мунтазам
юқори ҳосил етиштиришни таъ-
минлаб, интенсификаш йўлига ўти-
бормиз. Бу—деҳқонларимиз олди-
да турган биринчи галдаги энг му-
ҳим вазифадир.

К. ИРИСБОВ.

Юқори Чирчиқ бошқармаси-
даги Карл Маркс номи колхоз-
нинг бош инженери.

ЎҒИТ КЎПАЙТИРИЛЯПТИ

Шу кунларда Оққўртон ишлаб
чиқариш бошқармасига қарашли
хўжаликларда дала ишлари жадал
суръатлар билан олиб боришмоқда.
Колхоз ва совхозларда иш қизиб-
ди. Деҳқонлар далага кўпроқ маҳал-
лий ва минерал ўғитлар ташиб
чиқариш учун зўр ғайрат кўра-
тиб ишлайптилар.

Хар бир колхоз, совхоз, брига-
да ва бўлимда ўтган йилга нисба-
тан кўпроқ маҳаллий ўғит ташиб

чиқаришга эътибор берилаяпти.
Деҳқонлар қисқа вақт ичида ер
бошига 50 минг тоннага яқин
ўғит чиқариб қўйишди. Бундан
ташқари хўжаликларда компост
тайёрлашга ҳам катта аҳамият
берилди. Ўғит тайёрлашда ишла-
б турган 200 га яқин деҳқон унумли
ишлаб, кундалик маҳаллий ўғит
чиқариш нормасини 1,5 бараварга
етказиб адо этмоқда.

«Ленинбод». «Партия XXII
съезди». Ҳамид Олимжон номи,
Куйбишев номи колхозларда да-
лага маҳаллий ўғит чиқариш иш-
лари уюшқоқлик билан олиб бо-
риляпти. Бу пайкада хўжалик-
ларда яқин вақт ичида тайёрлан-
ган ўғитларнинг ҳаммаси далага
ташиб чиқарилиб, компост қилиб
қўйилади.

С. МУСТАФОЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

24 февралда Ўзбекистон Ком-
мунист партияси Марказий Ко-
митетининг XI пленуми бўлганли-
ги тўғрисида хабар берилган эди.
Пленум КПСС Марказий Комите-
ти февраль Пленумининг қишлоқ
хўжалиги ишлаб чиқаришнинг ин-
тенсификаш ҳақидаги қарорини ба-
жариш юзасидан Ўзбекистон пар-
тия ташкилотининг вазифаларини
муҳоказма қилди.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитетининг секретари
Н. Ж. Худойбердиевнинг доклади
юзасидан музокараларда Қўртон-
тепа ишлаб чиқариш бошқармаси
партия комитетининг секретари
К. Авазатов биринчи бўлиб сўз-
га чиқди.

КПСС Марказий Комитетининг
декабрь ва февраль Пленумлари-
да қишлоқ хўжалигини интенсифи-
кашнинг муҳим масалалари иш-
лаб чиқилди. Қабул қилинган қа-
рорларнинг амалга оширилиши
зарур маҳсулот етиштиришни ан-
ча кўпайтириш ва аҳолининг тур-
муш даражасини ошириш имкони-
ятини беради.

Қўртонтепа ишлаб чиқариш
бошқармасининг пахтакорлари ер-
дан фойдаланиш ва колхоз-сов-
хозларнинг моддий техника база-
сини яхшилаб бориб, ўтган йили
пахта тайёрлаш давлат планини
ва социалистик мажбуриятларини
муддатдан олдин бажардилар.
Ватан оғирлигига 76.330 тонна
«оқ олтин», шу жумладан пландан
ташқари 6,5 минг тонна пахта то-
пширилди.

«Совхоз» совхозининг коллек-
тиви катта галабани қўлга киритди.
Совхоз ишчилари тўққиз йилдан
бери пахта ҳосилдорлиги ва пах-
та етиштириш планини муттақил
ошириб бажармоқдалар. Улар ўт-
ган йили пахта тайёрлаш плани-
ни бажарганини қўлга қўйди. 15
октябрда рапорт берилган. Ҳам-
маси бўлиб мамлакатга 19 минг
тоннадан кўпроқ биринчи сортли
пахта топширилди. Бу совхозда
пахта ҳосилдорлиги гектар боши-
га 34,8 центнерга етди.

Совхозда гектар бошига 30
центнердан кам ҳосил олаётган
бирорта бригада ҳам йўқ. Ҳосил-
дорлиги 20 центнердан кам бўл-
ган бир қоқол колхоз ўтган йил-
нинг бошларида «Совхоз» совхоз-
ига қўшилган эди. Совхознинг
янги бўлими дастлабки йилдаёқ
гектар бошига 31,6 центнердан
пахта олди.

«Совхоз» совхозининг иш тажри-
баси алоҳида эътиборга сазовор

дир. Бу тажрибани қўйилганча ба-
ди қилиш мумкин: пахтани ўз вақ-
тида териб олиш учун кўзи шуд-
дир бариант ўтказиб, ери 30—
35 сантиметр чуқурликда ҳайлаш,
қузда ва баҳорда ўғит солиш, чи-
гитни тушурқоқ нами билан текис
ундириб олиш, чигитни квалдрат
улаб экиш, ғўзани икки томонла-
ма ишлаш, тушурқонинг ортиқча
туриб қолганига ва ортиқча нам бў-
лишига йўл қўймаслик, ғўза бар-
ларини ўз вақтида тўктириш ке-
рак.

Ишлаб чиқариш бошқармаси,
унинг партия комитети илгорлар-
нинг тажрибасини ҳисобга олиб,
колхоз ва совхозларнинг эътибор-
ини машина теримига қаратишга
қатъий аҳд қилди. Куз фаслида,
дейди ўртоқ Авазатов, пахта да-
ларимизда 539 терим машинаси
ишлайди. Бу машиналар, пландаги
15.700 тонна ўрнига 32.200 тонна
пахта терди. Хар бир машинада
ўрта ҳисобда 65 тоннадан пахта
терилди.

Н. С. Хрущев машина пахта-
чиликда революционий ислоб, кишилар
ни оғир қўл меҳнатидан халос
қилишини, меҳнат унумдорлигини
ўнларча марта оширишини кўп
морта айтган эди. Ишлаб чиқариш
бошқармасидаги пахтакорлар тўла-
ган тажриба асосида пахта те-
римини механизациялашга тамо-
мла ўтишга қарор берилди.
1964 йилда бутун ҳосилнинг 70
проценти, 1965 йилда 75—80 про-
центи, 1966 йилда 85—90 про-
центи машинада териб олинади.

Қишлоқ хўжалигини янада ин-
тенсификаш соҳасида агротехника
тадбирлари комплексида минерал
ўғитлар, гербицидлар, пахта зарар-
куналдалари ва касалликларига
қарши курашининг химиявий воси-
талари асосий ролни ўйнайди. Ви-
роқ, ўғитлардан ишнинг кўзини
билиб фойдаланиш керак. Колхоз
ва совхозлар бир хил шароитда
ишлаётганликлари қарамай, деҳ-
қончилик маданиятидаги тафовут
туғайли ўғитлардан туринга сама-
ра олмақдалар. Масалан, умуман
бошқарма бўйича бир тонна пахта
таеиштириш учун 64 килограмм
азот ва 33 килограмм фосфор
сарфланади. «Совхоз» совхозни эса
бир тонна пахта етиштириш учун
фақат 48 килограмм азот сарфла-
ди. Хар килограмм азот 20,5 ки-
лограмм, унингчи бўлимда эса 23
килограмм пахта берди.

Биз минерал ўғитлардан сама-
ралироқ фойдаланиш ҳисобигаги-
на 7—8 минг тонна қўшимча пах-
та олишимиз мумкин. Ўғит-тушурқ
номпостида минерал ўғитлар қўй-
либ фойдаланиш яхши самара бе-
ради. Биз 40 минг тонна компост
тайёрлаб қўйдик, ҳаммаси бўлиб
эса бу йил 160 минг тонна комп-
пост тайёрланади. Бошқарма хў-
жаликлари пахтакорларга ўғит-
лардан тўғри фойдаланишни ўрга-
тишни уюштирдилар.

Сидраб ишлаб чиқариш бош-
қармасидаги «Малик» совхозининг
директори В. А. Антонов минба-
га чиқди. Барча совет кишилари
каби совхозимизнинг коллективи
ҳам КПСС Марказий Комитети
февраль Пленумининг ишини зўр
қизиқиб билан кузатиб турди.
Доқдаллар, қўшимча доқдаллар ва
Пленум қатнашчиларининг нутқла-
рини, Никита Сергеевич Хрущев-
нинг ерқин, чуқур мазмунли нут-
қини совхозимиз пахтакорлари зўр
шодлик билан кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитетининг
тарихий сентябрь (1953 йил) Пле-
нумидан кейин ўтган ўз йил ичи-
да хўжаликда экин майдонлари
бирмунча кенгайтирилди, ялли
пахта ҳосили эса икки баравардан
зиёд ортди, маҳсулот бирлигига
меҳнат сарфи 2,5 баравар камай-
ди. Чорвачилик соҳасида катта
муваффақиятлар қўлга киритилди.

Совхоз коллективи ўтган йили
ҳақма қийинчиликларни бартараф
қилиб, пахта тайёрлаш плани ба-
жаришнинг ҳақида 26 октябрда
рапорт берди. Хар гектар ердан
29 центнердан пахта териб оли-
нди. Етиштирилган ҳосилнинг 68,6
проценти пахта териш машинала-
рида териб олинди. Республика-
нинг дондор механизатори Янаов
Кўчнев бошлиқ бригада катта му-
ваффақиятларга эришди. Бригада
бошлигининг ўзи «Пахтакор» ма-
шинасида 300 тонна «оқ олтин»
терди.

Мўл ҳосил етиштиришда ва
маҳсулотнинг таннархини камай-
тиришда химия ҳал қилувчи роль
ўйнади. Масалан, Янаов Кўчнев
бригадасида гербицидлардан фой-
даланилиб, Бу нарсан хилхилда
самарали бўлиб чиқди. Узоқ вақ-
тида меҳнат унумдорлиги 7 бар-
авар ортди, гербицидлардан фой-
даланилган далада эса, пахтанинг
таннархи қарийб 2,5 баравар ар-
зонлашди.

Ўтган йили совхозда тўқилган
пахтани териб олувчи янги типда-
ги машина синовалдан ўтказилди.
Бу машина самарали бўлиб чиқ-
ди, лекин машинада фойдаланил-
ган резина сифати талабларга жа-
воб бермади. Шу сабабли, ана шу
машиналар учун юқори сифатли
резина ишлаб чиқариш масаласи
ни ҳал этиш керак.

КПСС Марказий Комитетининг
декабрь Пленумидан кейин, дейди
нотик, биз агрохимия лаборатория-
сини ташкил этдик, машина-трак-
тор паркдан фойдаланишда дис-
петчерлик хизмати уюштирилди,
тушурқониз кўз пая етказиш учун
гидропон цехи ҳам қурилди.

КПСС Марказий Комитети фев-
раль Пленумининг қатнашчиси
Поп ишлаб чиқариш бошқармаси-
даги Ленин номи колхозининг
раиси А. Одиловнинг нутқи зўр
эътибор билан тинтилди. Биз
нинг колхозимиз, дейди у, деҳқон-
чилик ва чорвачиликни интенсифи-
каш, қишлоқ хўжалик маҳсулот-
лари етиштиришни кўпайтириш
соҳасида конкрет тадбирларни бел-
гиллади.

Пленумда ташкилий масала ҳам
қўрилди. Пленум бошқарма партия
комитетининг секретари С. Эгам-
бердиев, бошқарма партия коми-
тети секретарининг ўринбосари
Н. И. Кузнецов ўртоқларни вазифа-
ларидан овоз қилди.

Пленум бошқарма партия ко-
митетининг секретари ва бюро
аъзоси қилиб М. Нугмоновни, сек-
ретар ўринбосари ва бюро аъзо-
си қилиб М. И. Кузов ўртоқларни
сайлади.

Пленум ишида область партия
комитетининг иккинчи секретари
ўртоқ П. В. Костриков иштирок
этиди.

Пахтакорлар аммиак селитраси
қисмининг аниқ оширилиши яхши
билилди. Ўтган йили биз мине-
рал ва органик ўғитлардан яхши-
роқ фойдаланиш натижасида эски-
дан ҳайдаб келган ерларда гек-
тар бошига 42,6 центнердан ва ян-
ги эзлаштирилган ерларда 22
центнердан пахта олди. Бу йил
биз пахта ва бошқа экинлар етиш-
тиришда компостлардан янада
кўпроқ фойдаланмоқчимиз.

Сугорилидаган ерларимизнинг
катта қисми дала ишларини ме-
ханизациялаш учун асосан тайёр
қилиб қўйилди. Кейинги йилларда
биз ери 55—60 сантиметр чу-
қурликда тушурқоқ қатламларини
айтармасдан ҳайлаш усулини қўл-
лана бошладик. Бу усул иқтисо-
дий жиҳатдан яхши самара бе-
ради. Меҳнат ва моддий сарфларни
камайтириш мақсадида биз култи-
вация ва чопқ сонини камайтир-
дик.

Меликузин Умрзоқов бригадаси-
да механизациянинг кенг жойри
қилиш натижасида 100 гектар май-
доннинг хар гектаридан 49,6 цент-
нердан пахта олинди. Ўртоқ, Умр-

зоқовнинг ўзи машина билан 246
тонна пахта териб берди. Бригада
аъзоларининг хар қайсисига ҳа-
собидада 19,6 тоннадан пахта
етиштирилди.

Бизнинг колхозимиз талич-наму-
на хўжаликидир. Ўтган йили бизда
колхоз раисларини тайёрлайдиган
ўз олий курс ташкил қилинди.
Бу курсни тамомлаб чиққан 13
кишининг ҳаммаси ишлаш учун
колхозларга кетди ва таъриблий
ташкilotчилар экинликларини
кўрсатди. 800 дан кўпроқ киши
Меликузин Умрзоқовнинг тажри-
басини ўрганди.

Ўтган йили биз уруғлик чигит-
ни марганец ва янтарь кислотаси
билан ишлаш соҳасида кенг иш-
лаб чиқариш тажрибаси етказдик.
Бу тадбир пахта ҳосилдорлигини
ошириш, ҳосилнинг барвақт бир
текис етилишини таъминлаш им-
конияти бериб, Ғўзалар вилт ка-
саллигига кўпроқ бардош беради-
ган бўлди.

Ўтган йили колхозда дон экин-
и майдон атиги 20 гектар эди. Бу
йил колхозда 289 гектар эрга дои-
экин мўлжалланади. Бугдой, арпа

ва жавдар асосан экинлиб бўлди.
Маккажўхори етиштириладиган ер-
лар тайёр қилиб қўйилди. Доннинг
яқин ҳосилни ўтган йилгача
нисбатан 10—12 баравар кўпай-
тирмоқчимиз. Колхозда ешлардан
ташқил етилган икки бригада гек-
тар бошига 100 центнердан доп
олиш учун курашмоқда.

Ўтган йили колхозимиз чорва-
чилик маҳсулотлари етиштириш
кўпайтириш ишига ўз ҳиссасини
қўшди. Биз яроқли ерларнинг
хар 100 гектарига ҳисоблаганда
65 центнердан гўшт етиштирган
бўлсак, бу йил 75 центнердан
гўшт етиштиришни мўлжаллай-
миз. Гўшт сотиш йиллик плани
қозирданко бажарилди.

Ўтган йили биз гектар бошига
600 центнердан маккажўхори қўқ
пояси олган эдик. Бу озлик қил-
ди. Бу йил ҳосилдорлигини гектар
бошига 900 центнергача етказиш
ва хар бош ситгирга 15 тоннадан
силос бостириш мўлжалланади.

(Давоми иккинчи бетда).

СЕРКУЕШ республика мизда

ИНСТИТУТДА БИОЛОГИЯ ЦЕХИ

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). Са-
марқанд қишлоқ хўжалик ин-
ститутига тажриба максадила-
ри учун, шунингдек колхоз
ва совхоз фермаларида фойдала-
ниш учун препаратлар ишлаб чи-
қарувчи цех ишга тушди. Цех
ишлаб чиқаришдан беришчи янги
препарат — автобиоцилин чорва
молларини бешинчи тезлаштири-
ди ва уларни меҳда касалликла-
ридан дондайди.

Янги препаратни профессор
Алир Ахмедов аспирантлардан
Мурод Муродов ва Бобожон Ава-
зовлар билан бригадада яратди.
Уларнинг йилари бу препаратни
областнинг бир неча хўжалигида
синаб кўришди. Меҳда касалли-
лари кўпиб кетган фермаларда

бузоқ ва чўқа болалари ача
шун препарат озуқа билан қўшиб
берилди. Еш моллар тез вақт
ичида соғайиб, олабдагидан тез
— суткасига йрта ҳисобда юз
грамм ва бундан ҳам кўпроқ эс-
мира бошлайдилар. Еш моллардан
ҳеч қайсиси ноубуд бўлмади.

Янги препарат, деди профессор
А. Ахмедов ЎзТАГ мухбирига,
антибиотиклардан ва бир неча
витаминдан иборат бўлиб, тамо-
мла зарарсиздир. Ундан фаво-
лаш учуннама эмас, балки проби-
отикка воситаси сифатида ҳам
фойдаланиш мумкин.

СОВЕТ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ТАЖРИБАСИ — КЎБАЛИКЛАРГА

ГУЛИСТОН. (ЎзТАГ). Мирза-
чўлдаги «Малик» совхозидан
дондор механизатор Янаов Кў-
чневнинг номи совет пахтакор-
ларигагина маъруф бўлиб қолма-
ди. Пахта даладарининг новатори
бу йил Кубага ташлиф қилинди.

Янаов Кўчнев ўз дўстларининг
мактабига қўшниқларига уч ҳаф-
талик семинар ўтказди. У, куба-
лик пахтакорларни совет техник-
аси билан таништирди, бу тех-
никадан фойдаланиш усулларини
уларга ўргатди. Янаов Кўчнев
пахта йиғим-теримида катташув.
«ХС-1,2» машинасида ҳосилнинг
95—97 процентини териб берди.
Кубалик деҳқонлар совет техник-
асига ва механизаторнинг маҳор-
атига юксак баҳо бердилар.

АНДИЖОН. (ЎзТАГ). Агро- номияни умумий таълимининг энлик иккинчи мактаб ва тўғаракларида Избоскан ишлаб чиқариш бошқармаси- нинг дала меҳнаткашларидан деярлик икки янги минг киши ўқимокда. Улар орасида пахта- чилик бригадаларининг раҳбар- лари, аэно бошлиқлари, ме- ханизаторлар, участка агрономла- ри бор.

«Партия XX съезди» кол-
хозига энг янги аппаратлар
билан жиҳозланган агрономия
лабораторияси ишлаб бошлади.
Лаборатория раҳбари Б. Қозие-
ва ва колхоз бош агрономи В.
Қодиров ўтказган дастлабки
маҳсулотларда тингловчилар
тушурқоқ ва минерал ўғит хил-
лари, тушурқон аналizi қилиш
усуллари билан танишдилар.
Минерал ўғитлар ва уларнинг

БАХТИЁР КЕКСАЛИК

ФАРҒОНА. (ЎзТАГ). Абду-
вали Ахмадовнинг Беаг қиш-
лоқ кексалигида жойлашган
кичкинагина озода ҳовлисида
колхоз погачалари қилиб кел-
ди. У, уй эгасидан ҳол-а-
волини сўраганидан кейин кол-
хоз ҳаётидаги аниқликларни ай-
тиб берди ва унга пулик пере-
вод топширди. Бу — колхозчи-
нинг январь ойи учун пенсияси-
дир.

Бир вақтлар шу колхознинг
ташкilotчиларидан бири бўлган
80 яшар Абдували ота жонажон
колхозда қарийб қирқ йил иш-
лади. Йиллар ўтиб, Абдували ота

кексалиб қолганида, Қува ишлаб
чиқариш бошқармасидоки «Ком-
мунизм» колхоз аъзоларининг
умумий йиллиги унинг тинч ҳа-
ёт кечиршини таомилда таъмин-
лайдиган миқдорига мувофиқ пен-
сия ташкилади.

Хўжалигининг ўтган йили олган
даромадларидан ўттиз минг сўм
дан кўпроқ маблғ колхознинг
пенсия фондида қаратилди. Бу
маблғлар кекса меҳнаткашларга,
инвалидларга, оила бошлиқларидан
жудо бўлган оилаларга моддий
ёрдам қўйиш учун сарфлана-
ди. Шу фонддан колхозчиларга
каска бўлган вақт учун нафақа
тулдорди, санаторийларга питев-
калар сотиб олинди.

Қозар Фаргона областининг
ҳақма колхозларига пенсия
фондида етказиб келтирилган
Ўтган йилнинг йиллиги колхоз-
ларнинг иккинчи истеъмо-
лдорлар ҳисобига бир миллион
икки юз минг сўмдан ортиқ пен-
сия тўланди. Колхозларнинг да-
ромайлари қўйилганлиги нуқсати
билан, бу йил областнинг
пенсия фонди 9% процент ортади.

КОМСОМОЛЛАР ТАШАБУСИ

ҚЎҚОН. (ЎзТАГ) «Фаргона» чарм пайфазал фир-
масининг бош қорхонаси комсомоллар шу кунларда ақо-
ийб ташаббус кўрсатдилар. Еш пойфазачилар ички резерв-
лардан тўлиқ фойдаланиш ва қатъик тежаш режими йўли билан
комсомоллар жамғармасини ташкил қилишга ва тўлганган маб-
лағлар

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

(Боши биринчи бетда).

Биз Марказий Комитет февраль Пленумининг қарорларини тўғри ҳисобга чиқариб олдик. 1964 йилги ҳисобга таъйинлар — ер ҳайдаш, сугориб шохобчаларни таъйинлар, ерларнинг шўрини ювиш ишлари асосан тамомланди. Маҳаллий ўғит таъйинлар планга бажарилади. Аммо биз планда ташқир 34 минг тонна ўғит ва компост таъйинларимиз. 181 гектар янги ерларда ҳозирдаёқ йўғишқа экиб қўйилди. Пилла кўрти бошича таъйинлар кўр-моқдамиз.

Ўртоқ Одилов нутқини шу сўзлар билан тамомлайди: Колхозчи-нинг аъзолари КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, 1964 йилда ҳар гектардан 40 центнердан пахта етиштиришга ва давлатга 6800 тонна «оқ олтин» тоширишга аҳд қилинлар.

Янгириқ ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Р. Матку-бов сўзга чиқади. У, қишлоқ хўжалигини интенсификациялаш проблемалари тўғрисида гапириб, қўллагилари тавсиялариди: Хоразм област-и сўғити ўн йил ичида пахтачи-ликни ривожлантиришда катта му-ваффақиятларни қўлга киритди. Етти йилнинг бешинчи йилида Ватанимиз област пахтакорлари-дан 310 минг тоннадан ортиқ, яъни 1952 йилдагидан 2,5 баравар кўп «оқ олтин» олди. Ҳосилдор-лик жиҳатидан област мамлакат-да биринчи ўринга чиқди.

Қишлоқ хўжалигида катта му-ваффақиятларни қўлга киритган-ли учун Хоразм области Ленини ордени билан мукофотланди. Об-ласт меҳнатнашлари ўз меҳнат-ларига юксак баҳо берганликлари учун партия ва ҳукуматга, шахсан ўртоқ Н. С. Хрущёвга миннат-дорчилик билдириб, бундан буюн ҳам илгорилик шарафини асло қў-дан бермайсиз, деб ишонтиради-лар.

Янгириқ ишлаб чиқариш бош-қармаси областда юқори ҳосили-да бошқармалардан биридир. Унинг таркибига 17 колхоз бор, шулар-нинг ярмидан кўли илгари нам ҳо-силли хўжаликлар эди. Ҳамма колхозлар гектар бошига атиги 15—16 центнердан пахта олиб келган бўлса, 1963 йилда бошқар-ма ҳар гектар ердан ўрта ҳисоб-да 33 центнердан хирон кўтарди. Қирон номли, «Ўзбекистон» Ле-нин номи, Охунбобоев номи, «Биринчи май» ва шу сингари бошқа илгор колхозлар эса гек-тар бошига 37 центнердан 45 центнергача пахта териб олди.

Меҳанизация жорий қилинган-лиги, минерал ва органик ўғитлар-дан фойдаланиётганлиги, шу-нча қўллагилари шохобчаларини қайта қуриш соҳасида каттагина ишлар амалга оширилганлиги па-тадан мўл ҳосил олишга ердам берди. Сўғити ўн йилнинг ўзла-рига узунлиги ўн минг километр келадиган катта коллаторлар барпо этилди. Бу эса, ерларнинг мелiorатив ҳолатини тубдан ях-шилаш имконини берди.

Қоқ хўжаликларни қўтариш-га алоҳида эътибор берилмоқда. Ўртоқ Маткубов айтилди: Илгари бизда 4 та қоқ хўжалик бор эди. Қўрилган чоралар тўғрйли янгиликлар улар кескин юксала бошлади. Тўғри, шундай бир хў-жалик борки, у ўтган йил ҳар гектаридан 28 центнер пахта ол-ди, лекин қолганлари 30 центне-рдан ортиқ ҳосил етиштирди.

Никита Сергеевич Хрущёв Қраснодарга сулаган нутқида су-ғориладиган ерларда дон етишти-ришни қўлайтириш тўғрисида га-пирди. Ишлаб чиқариш бошқар-масининг ходимлари Н. С. Хру-щёв кўрсатмаларини амалга оши-ра бориб, пахта етиштиришни янада қўлайтириш билан бир қаторда, дон етиштириш ҳам кескин қў-лайтиришга қарор бердилар. Бош-қарма территориясида ихтисос-лаштирилган совхоз ташкил этил-ди. Бу совхоз шу йилнинг ўзла-ёқ қарийб 2000 гектар ерга шол-ва бошқа дон экинлари экади.

Нотик олимларни ва мутахас-сисларни уруғчилик хўжалиғи аҳ-волига кўпроқ эътибор беришга даъват этилди, қабул пунктларини техника билан таъминлаш ва улар-нинг майдонларини кенгайтириш билан боғлиқ бўлган масалалар-га тўхталиб ўтади.

Тўғриги гидроузели қурили-шни тезлаштириб юбориш зарур. Катта Озёрнинг ва Дарёиқ кол-латорларини ҳамда Янгириқ Гулран ва бошқа ишлаб чиқариш бошқармаларининг колхозлари зо-насидаги бошқа объектларни жу-да яқин фурсат ичида қуриб бит-каши зарур. Майда ариқ ва зовур-ларни тўзалтириш ҳамда дала-ларни текислаштириш махсус ма-шиналар зарур керак.

Девон ишлаб чиқариш бошқар-масидаги «Хазорбег» совхозининг директори Э. А. Эрғашев ўз нут-қида қўйилганларни айтиди: Қи-шлоқ хўжалигини интенсифика-циялашнинг ушбу пленумда му-ҳомама қилинаётганлиги ҳамма-миз учун катта мантабдир. Мам-лакат қишлоқ хўжалигининг бар-ча меҳнатнашлари каби, совхоз-мининг коллектив ҳам сугори-ладиган ерлардан самарали фой-даланиш асосида пахта етишти-ришни йил сайин қўлайтириш, барча қишлоқ хўжалик экинлари-нинг ҳосилдорлигини ва ялли маҳсулотини ошириш йўлида са-бот-матонат билан ишлаб келмоқ-да.

Ўтган йили совхоз давлатга қар-ийб 13 минг тонна «оқ олтин» тоширди. 1700 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳо-сил кўтариб, йиллик пахта таъйи-лаш планини 105 процент бажар-ди. Йилнинг якунларидан ҳур-сандимиз. Умуман олганда, совхоз-имиз пахта етиштиришни қўлай-

тириш учун катта-катта резер-варга эгадир. Қўлгина пахтакор бригадалар ва бўлимларнинг иш натижалари буни кўрсатиб туриб-ди.

КПСС Марказий Комитети де-кабрь ва февраль Пленумлари-нинг қарорлари совхоз меҳнат-нашларини пахтачиликни янада юксалтириш учун курашга йл-ҳомлаштиришда. Совхозда агро-химия ўқиши кенг йўлга қўйиб юборилди, унга икки юздан ортиқ киши жалб этилди. Совхоз кол-лектив ўтган йили ҳосилнинг 48 процентини машиналарда териб олди. Коллектив бу йил ҳосил-нинг қамиди 70—80 процентини машиналарда теришни ўз олди-га вазира қилиб қўйди.

Биз, деб таъкидлайди нотик, бир йилда икки марта дон ҳосили олди соҳасида таъжирба ортир-дик. Ўртоқ Сандов бошлиқ бри-гада ўтган йили ҳар гектар май-дондан 85 центнер дон олди. Биз ҳозир бу ҳам етарли эмас, деб ҳисоблаймиз. Совхоздаги комсо-мол-ешларнинг бригадалари Ни-кита Сергеевич Хрущёвнинг «Ў-збекистон» комсомолларига юбюр-ган мактубини муҳомама қилди, юз центнерчилар харажатиға ак-тив қўшилдилар. 1963 йил кузда биз бугунгидек, уни йилнинг би-риб олганимиздан кейин ўринга макнажўхори экамиз. Бугунгидек, гек-тар бошига яами 100—110 цент-нер дон олишимиз турган гап.

Совхозимиз коллективни 1964 йилда янги марраларни эгаллай-ди. Биз пахта ҳосилдорлигини 35 центнерга чинаришга, пахта таи-нархини янада камайитишга қар-ор бердик. Совхоз меҳнатнаш-ларининг бутун иши ана шу вазифа-ни муваффақиятли ҳал қилишга бўйсундиларди.

Социалистик Меҳнат Қахрамо-ни, 2-«Оққўрғон» совхозини ком-плекс механизациялашган бри-гадасининг бошлиғи В. А. Топко-в ўз нутқида қўйилганларни айтиди: Ўтган йилгача мен Ўрта Осеё машина-синан станциясида ишла-дим. Бу станция пахта етишти-ришининг янги методларини қиди-риб топа бошлаганига 11 йил тўл-ди. Маълумки, ана шу давр ичи-да қишлоқ хўжалик техникаси ян-гиланди. Сейдалар, культиватор-лар, пахта териш машиналари, пахтаи қол-қоронсиз ташини но-ситалари бутунлай ўзгариб кетди. Коммунистик партиянинг пахта-корларга қилаётган муттасил қўл-қўллагилари тўғрйли колхоз ва совхозларимиз юксак даражадаги индустриал хўжаликларга айла-ниб бормоқда.

1963 йилда 2-«Оққўрғон» сов-хозда хўжалик ҳисобида ишлай-диган саникта комплекс механиз-ациялашган зveno ташкил этил-ган эди. Бу звеноларни ташкил этишда Ўрта Осеё машина-син-ан станциясининг кўп йиллик таъжирбасидан кенг фойдаланилди. Звеноларга бевосита раҳбарлик қилиш мена тошририлган эди.

Катта-катта қийинчиликлар бў-лишга қарамай, кичик кол-лективимиз иккидй тўғрига эриш-ди. Пахта таъйинлар плани оши-риб бажарилиди, бригада 750 тонна пахта етиштирди. Шу билан бир-га, меҳнат сарфи ва пахта таи-нархи ҳам кескин суратда камай-ди.

Бир йилда ойлик иш ҳақи ўр-та ҳисоб билан звеноларда 92 сўм, далачилик бригадаларида эса 36 сўм бўлди. Бу нарсаси моддий манфаатдорлиги звеноларда меҳнат унумдорлигини кескин ошириб юборганлигини кўрсатиб турибди. Бу бригадалар меҳнат унумдор-лигини қўшни далачилик бригада-лариданги нисбатан уч баравар зиёд бўлди.

1963 йилда 1-«Оққўрғон», «Ча-ноқ» ва Охунбобоев номи сов-хозларда ҳам худди шундай меха-низациялашган звенолар ташкил қилинган эди. Уларнинг ҳаммаси яхши натижаларга эришди. Рес-публика Қишлоқ хўжалик махсу-лотлари етиштириш ва таъйи-лаш министрлиги ана шу натижа-ларни маъқуллади. Министрлик-нинг қарорига биноан, 1964 йилда республикамизнинг ҳамма област-ларида хўжалик ҳисобида ишлов-чи комплекс механизациялашган звеноларни ташкил этиш мўжлаз-ланмоқда.

2-«Оққўрғон» совхозда 26 та зveno ташкил қилиниб, уларга хў-

жаликдаги ҳамма ерларнинг учдан бир қисми бириктириб қўйилди. Бу звеноларда механизаторлар бош-чилик қилди. Собиқ бригада бошлиқлари ҳозир тракторчилар курсида ўқитилмоқда. Ўқитиш тамомлағач улар зveno бошлиқла-ри бўлиб ишлайдилар.

Звеноларни таъминлаш учун «Т-28Х» тракторлари ва бир қан-ча қишлоқ хўжалик машиналари етишмай турибди. Юқори ташки-лотлардан бизга зарур миқдорда-ги техникани қўшимча равишда ажратиб беришни илтимос қила-миз. Биз, механизаторлар олим-ларга, конструкторларга мурожаат қилиб, уларни бегона ўтларга қар-ши кураш учун ўтгунли иш-лайдиган машиналар ва мослама-ларни тасвир қилиб бериш, механизациялашган пахта подбо-ричлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга чакирамиз.

Ўртоқ Топко пленум қатнашчи-ларини ишонтиради, 2-«Оққўрғон» совхозининг коллек-тивни ўз олдида қўйилган вазифа-ларини шараф билан адо этиди, Ватанга қўллаб арзон пахта бе-ради.

Бутунитиқлиқ пахтачилик ил-мий тадиқот институтининг ди-ректори Н. М. Мановлов ўз нут-қида бундай дейди:

— КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва яқинда қилиб ўтган февраль Пленуми қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-ни интенсификациялашган пахта муваффақиятли ҳал этишда илм-фаннинг роллини оширди.

Никита Сергеевичнинг кўрсат-маларига биноан, СоюзНИХИнинг бутун иш тубдан қайта қурилди. Унинг составида пахта селекци-си ва уруғчилик билан шуғулла-нувчи илмий тадиқот муассасал-ари, Ўзбекистон ва Қирғизистон СССР да жойлашган таъжирба ста-нциялари киритилди. Бу тадиб и-нститутнинг бошқа районлардаги илмий муассасалар билан алоқа-сини кескин суратда яхшилади. Институтнинг ўзидagi таъжирба станцияларида экспериментал хў-жалик кенгайтирилди, макнажў-хорам биринчи марта Ўзбекистонда ишлаб чиқилди. Бу метод ўсим-ликларнинг замбуруг касалигига қилиб сира йўл қўймайди.

Гидропоника — юксак даража-даги деҳқончилик маданияти бў-либ, хизмат қўлатиш маданияти-нинг ҳам юксак даражада бўли-шини талаб қилади. Сабабот етиштиришнинг янги методи рес-публикамизда кенг тарқалаётгани-ни назарга олиб, кадрлар таъйи-лаш соҳасида ҳозирдаёқ иш бош-лаб юбориш керак. Яқин фурсат ичида макро ва микро элемент-лар, химикатлар, эртимта таъйи-лайдиган асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни қўлайтириш, ёпилади-ган плёнкалар учун йиғинчоқ кон-струкция яратиш, саноат йўли би-лан сўнкакалар, лотоклар, идиш-лар ва бошқа зарур ускуналар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш зар-ур.

Ленинград ишлаб чиқариш бош-қармасидаги Энгельс номи кол-хознинг фаллакорлик бригадаси бошлиғи М. Турсунов сўзга чиқа-ди. У айтилди, бизнинг бригада-миз «дала маликсани» етишти-ришда маълум таъжирба тўпладим. Ўтган йили бригада саксон гектар майдонда макнажўхори етиштир-ди. 20 центнернинг ҳар гектаридан олтиш центнердан дон олинди. Қолган майдонларда эса гектар бошига 1210 центнердан кўп пая олди.

Бундай ҳосил етиштириш учун нима қилиш? Кузда ер шугорлаб қўйилди. Биз ер ҳайдаш сифати-га алоҳида эътибор бердик, ернинг намида 30—35 сантиметр чуқур-ликда ҳайдалишни кузатиб тур-дик. Ернинг шўри ўз вақтида ювилади. Биз ўз даладаримизнинг унумдорлигини ошириш гамини еб, гектар бошига ўн беш тонна-дан органик ва саникз юз колдо-граммдан минерал ўғит солдик. Ҳосилнинг тақдирини техникадан тўғри фойдаланиш, ўғитлардан ва сувдан тежаб-тертаб ва рационал фойдаланиш, зараркуанда хаша-ротларга қарши курашни мохир-лик билан ташкил қилиш, ҳамма дала ишларини юқори сифатли ба-жариш ва аввало ҳар бир деҳқон-нинг фидокорона меҳнати ҳал қи-лишга бригадамиздаги кишилар-нинг ҳаммаси қаноат ҳосил қил-ди.

Институт ишлаб чиққан агро-мелиоратив ва ташкилий тадиб-рлар комплексидан фойдаланиш шўрхок ерларда ҳамма қишлоқ хўжалик экинларидан тобора мўл ҳосил етиштириш имконини бера-ди. Ўзгани сугориб соҳасида кат-та тадиқотлар ўтказилмоқда. Су-ғоришни механизациялашнинг ян-ги усуллари кенг қўламда сино-ван ўтказилмоқда. Гектаридан 40—50 центнердан кўпроқ ҳосил олиш учун ўзгани қандай сугориш кераклиги назарияси ишлаб чи-қилмоқда.

Пахтанинг янги сортларини, жумладан ҳозирги сортларга қар-аганда кўпроқ тала берадиган янги илгичча толали сортларини экин қилиш ва ўзлаштириш — интенсификациянинг муҳим элемент-ларидан биридир.

Сабабот-полиэ экинлари ва картошка Ўзбекистон илмий та-диқот институтининг бўлим муди-ри В. Я. Волков ўз нутқида қиш-лоқ хўжалик экинларини гидропо-ника усулида етиштириш масала-ларига тўхталиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумидан кейин рес-публикада гидропоника методи билан эртанги сабаботлар етишти-рувчи рентабелли теллида хўжа-ликларини кўпроқ қуриш рекаси-зузилди. 1965—1966 йилларда меҳр саҳни 270 минг квадрат метр бўлган теллида комбинатла-ри қуриш ва худди ана шунча майдондаги тўғриқон иенди, усти-га оқиш плёнка ёпиш мўжлазла-нади.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленумида энг яқин гидро-поника установақлари қуриш зарурлиги айтилди. Бундай уста-новкалар мамлакатимизда бирин-чи марта бизнинг Ўзбекистонда, сабабот-полиэ экинлари ва карто-шка институтиде яратилган эди. Субстрат сифатида саноат чиқин-диларидан — шол пўчқадан фойдаланилган эди. Биз гектар бошига 1720 центнер помидор, 500 центнер картошка олдик. Кар-ма ва помидор кўчатларини гидро-поника методи билан ўстириш ҳам биринчи марта Ўзбекистонда ишлаб чиқилди. Бу метод ўсим-ликларнинг замбуруг касалигига қилиб сира йўл қўймайди.

Гидропоника — юксак даража-даги деҳқончилик маданияти бў-либ, хизмат қўлатиш маданияти-нинг ҳам юксак даражада бўли-шини талаб қилади. Сабабот етиштиришнинг янги методи рес-публикамизда кенг тарқалаётгани-ни назарга олиб, кадрлар таъйи-лаш соҳасида ҳозирдаёқ иш бош-лаб юбориш керак. Яқин фурсат ичида макро ва микро элемент-лар, химикатлар, эртимта таъйи-лайдиган асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни қўлайтириш, ёпилади-ган плёнкалар учун йиғинчоқ кон-струкция яратиш, саноат йўли би-лан сўнкакалар, лотоклар, идиш-лар ва бошқа зарур ускуналар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш зар-ур.

Ленинград ишлаб чиқариш бош-қармасидаги Энгельс номи кол-хознинг фаллакорлик бригадаси бошлиғи М. Турсунов сўзга чиқа-ди. У айтилди, бизнинг бригада-миз «дала маликсани» етишти-ришда маълум таъжирба тўпладим. Ўтган йили бригада саксон гектар майдонда макнажўхори етиштир-ди. 20 центнернинг ҳар гектаридан олтиш центнердан дон олинди. Қолган майдонларда эса гектар бошига 1210 центнердан кўп пая олди.

Бундай ҳосил етиштириш учун нима қилиш? Кузда ер шугорлаб қўйилди. Биз ер ҳайдаш сифати-га алоҳида эътибор бердик, ернинг намида 30—35 сантиметр чуқур-ликда ҳайдалишни кузатиб тур-дик. Ернинг шўри ўз вақтида ювилади. Биз ўз даладаримизнинг унумдорлигини ошириш гамини еб, гектар бошига ўн беш тонна-дан органик ва саникз юз колдо-граммдан минерал ўғит солдик. Ҳосилнинг тақдирини техникадан тўғри фойдаланиш, ўғитлардан ва сувдан тежаб-тертаб ва рационал фойдаланиш, зараркуанда хаша-ротларга қарши курашни мохир-лик билан ташкил қилиш, ҳамма дала ишларини юқори сифатли ба-жариш ва аввало ҳар бир деҳқон-нинг фидокорона меҳнати ҳал қи-лишга бригадамиздаги кишилар-нинг ҳаммаси қаноат ҳосил қил-ди.

КПСС Марказий Комитети де-кабрь ва февраль Пленумларининг қарорларидан илҳомланган колхоз меҳнатнашлари қишлоқ хўжалиғи-га яроқли ерларнинг ҳар гектари-дан ҳамма турдаги маҳсулот чи-қишини кескин равишда қўлайти-риш учун, етти йилликнинг олти-ни йилда Ватанга янада кўпроқ пахта, пилла, дон, гўшт, сут, жуз бериш учун қатъий кураш бошла-дилар.

Мана, бригадамизнинг план ре-жалари. Бригада 60 гектар май-донда макнажўхори етиштиради, ҳар гектаридан олинадиган дон ҳосилини 65 центнерга еткази-ди ва бир ярим минг центнердан кўп пая олади. 57 гектарлик массив-га бугунгидек қўйганмиз. Бу ер-ларнинг ҳар гектаридан 35 цент-нердан дон олмақчимиз. Бугунги ҳосили ўриб-йиғиб олингандан кейин, шу майдонга макнажўхори экамиз ва кузда ҳар гектаридан яна 65 центнердан дон олишни мўжлазлаймиз. Шундай қилиб, бригада бу ерларда бир мавсумда юз центнердан ҳосил олади.

Республика шарафига бир майдоннинг ўзидан йилга икки марта ҳосил олиш чорвачилиқнинг ем-хашан базасини кенгайти-ришда катта резервдир. Институ-тимиз ўтказган таъжирбалар бу соҳада яхши натижаларга эришиш мумини эканлигини кўрсатди, де-ди Ўзбекистон чорвачилиқ инсти-тутининг директори Ш. А. Акмал-хонов, Масалан, Қува ишлаб чи-қариш бошқармасидаги колхозлар-да кузги жавдардан апрель ойида гектар бошига 290—350 центне-рдан кўп пая олинди. Дукнаки-бо-шоқли ўтларни аралаштириб экан «Красный водопад» экспери-ментал базасида гектар бошига 340—360 центнердан кўп пая олинди. Кузги экинлар кўп озунча учун ўриб-йиғиб олинганидан кей-ин бу ерларда то ва силос учун 10 майгача макнажўхори ва оқ-қўш экинлар экилади. Ана шу ангаз экинлар йиғиштириб олингандан кейин уша ерларга ана кузга дон экиб қўйилди. Шундай қилиб, ер-дан йил давомида интенсив фойда-ланиш ҳар гектардан 13 минг озун-ча бирлиги: оралиқдаги экинлар-дан 5 минг — 5 минг 200 озунча бирлиги ва асосий экинлардан 8 мингдан ортиқ озунча бирлиги олиш имконини берди.

Бир қанча чет мамлакатларда сунъий равишда қурилатган ўт талқони оқсил-витамин концентра-ти сифатида кенг қўлланилмоқда. Бизнинг тадиқотларимиз ўт тал-қонини йўғишча, макнажўхори, пўхат кўп посилангига эмас, бал-ки барра қамиллаш ҳам таъйинла-ш мумини эканлигини кўрсатди.

Бир қанча ҳолларда, жумладан жузикаларда елририлган озунда қамил талқонидан йўғишча тал-қонини урнида бемалол фойдаланиш мумкинлиги аниқланди. Республи-када, хусусан Қорақалпоғистон АССРда қамил запаслари жузга кўп, қамил талқони ишлаб чиқа-ришни яқин йиллар ичида ташкил қилиш зарур. Бунинг учун, эҳти-мол, махсус завод қуриш керак бўлур.

Чўчкалар учун аралаш озунда фойдаланиш соҳасида ўтқа-зилган тадиқотлар қизқарди на-тижа берди. Бу тадиқотлар ўтқа-зилган «Политотдел» колхозида аралаш озунда витамини кўп бўлган ачитқи, йўғишча талқони, микроэлементлар аралашмаси, террамицини қўшиб берилди. Бо-қунга қўйилган чўчкаларнинг ти-рик вази 6,5 ойда 100 кило-граммга етди, чўчкаларнинг бир килограмм семиртишга атиги тўрт озунча бирлиги сарфланди. Бу эса республикадаги ўртача кўрсаткич-лардан аяча намроқдир. Ана шу аралаш озунча билан етиштирилган чўчка гўштининг таннархи икки баравар камайди.

Гидропоника усулида етишти-рилган кўп озунча витаминларнинг ва бошқа ўстирувчи моддаларнинг жузда бую маъбадир. Бундай озун-қани ҳар бир хўжаликда жавда-ри, бугунгидек, сули, макнажўхори, пўхат ва бошқа экинларнинг уру-ғини қўқартириш йўли билан олиш мумини. Гидропоника усулида етиштирилган қўқартириш қилиш ва эрта қўқамда бузқонларга, чўч-ка болаларига ва аяниқса жузла-ларга едирш молларнинг касал ва нобуд бўлишини анча камайта-ди, уларнинг семиртишни тез-

лаштиради. Озунча ачитқиси, анти-биотиклар катта самара беради. Чорвачилиқни янада интенсиф-лаштириш вазибалари фермалар-даги меҳнатни кўп талаб қилади-ган ишларни механизациялаш суръатларини жадаллаштиришни талаб этиди. Республикада кўпги-на сут соғиш установақларининг бекоз туришига тоқат қилиб бўл-майди. Меҳнати кўп талаб қила-диган бошқа ишлари, жумладан ем-хашан таъйинлар ва молларга бериш, биологари гўнгандан тоза-лашдек ишларни механизациялаш соҳасида ҳам аҳвол ёмон. Чорва-чиликнинг наслини ва зотиини ях-шилаш чорвачилиқни интенсиф-лаштиришда муҳим ўрин тутди. Наслчилик ишини тубдан яхши-лаш зарур.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжа-лик маҳсулотлари етиштириш ва таъйинлаш министр Ш. Эрғашев республика қишлоқ хўжалигини интенсификациялаш базаси масалалари-га пленум қатнашчиларининг эътиборини жалб этиди. Қишлоқ хўжалик органларининг айрим раҳ-барлари, совхоз директорлари ва колхоз раислари ҳозирдаёқ ўз-лаштирилган майдонларда хўжа-лика билан қаралишга йўл қўй-моқдалар, бунинг натижаида ер-ларнинг бир қисми қишлоқ хўжа-лиқ оборотидан қичиб қолмоқда, бунга асло тоқат қилиб бўлмайди. Сугориладиган ерлар бизнинг бой-лигимиз, халқ фаровонлигини ошириш манбаи, пахта, галла, саб-завот ва бошқа маҳсулотлар экан-лигини тушуниб олиш пайти кел-ди. Сугориладиган ерларни меҳри-бон она ўз фарзандини ардоқла-гандек сақлаш керак.

Республикада яқин вақт ичида қишлоқ хўжалик оборотида кирити-лиши керак бўлган кўпгина пар-тосер ерлар бор. Ҳозирги замон техника воситалари мавжуд бўлган бир пайтда ана шу сугориладиган ерлар ташлаб қўйилганлигига бун-дан буюн чидаш мумкин эмас. Бу ерлардан қимматли қишлоқ хўжа-лиқ маҳсулотлари олиш мумкин ва лозим. Сугориладиган ерларни қўриш учун ажратиб беришни қатъий эклаш зарур, бундай ерларни ноилон ҳоллардагина аж-ратиб бериш ҳамда экинзор ва да-раҳзорларни фойдаланилмаётган ерларни ўзлаштириш ҳисобида ал-батта тиклаш зарур. Ер қақиядаги қонунларга қатъий риоя қилини-ши керак. Ернинг талон-торож қи-линиши учун айбдор бўлган ки-шиларни жазосиз қолдириш яра-майди.

Қишлоқ хўжалигини интенсиф-лаш масалаларининг ҳал этилиши илмий жиҳатдан асосланган тўғри деҳқончилик системасининг жорий қилинишини, алмашлаб экиннинг ўзлаштирилишини талаб этиди. Бе-дага муносабатини тубдан ўзгар-тирмай туриб, алмашлаб экинни ўзлаштириб бўлмайди. Деҳқончи-лиқ маданиятини ошириш, пахта ҳосилдорлигини қўлайтириш, чор-вачилиқнинг озунча базасини му-стаҳкамлаш учун беда катта аҳа-миятга эга эканлигини тушуниб олиш муҳимдир. Биз яқин вақт ичида экин майдонларининг қабул қилинган структурасида кўзда ту-тилган ҳажмда қўқамлиг беда экинни ўтказишимиз, ҳамма хў-жаликларда бу экиндан мўл ҳосил етиштирилишига эришмоғимиз ке-рак.

Қўқамли экин КПСС Марка-зий Комитети февраль Пленуми қарорларини бажариш соҳасидаги ишларимизда жиддий иштирок бў-лади. Бу иш энг яхши агротехни-ка муддатларида ва сифатли ўтқа-зиллиш керак. Қўқина колхозлар ва совхозлар, ишлаб чиқариш бош-қармалари экин намлиганисига уюшқонлик билан таъйинлар қўқартириш. Бироқ, кўп хўжалик-ларда ҳали ҳам хотиржамлик ҳўк сурмоқда, техника сусткаш-ли билан ремонт қилинмоқда, яхоб бериш ёмон ўтказилмоқда, далага органик ўғитлар қичириш графиги, шўр ерларни ювиш гра-фиги бузилмоқда, бошқа зарур ишлар кечинтирилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини интенсиф-лаш асосида қишлоқ хўжалик иш-лаб чиқаришини янада кескин юк-салтириш соҳасида КПСС Марка-зий Комитетининг февраль Пле-нуми томонидан қўйилган вазифа-лар, деб таъкидлайди Р. Р. Шре-дер номи богдорчилик ва узум-чилик институтининг директори М. М. Мирзаев, республика қиш-

лоқ хўжалигининг ҳамма тармоқ-ларини ривожлантириш йўлида янги истиқболлар очиб беради. Ўзбекистон бундан буюн ҳам мам-лакатининг асосий пахта базаси бў-либ қолиб, пахта ва дон етишти-риш суръатларини ошира бориб, узум ва мева етиштиришнинг кес-кин суратда қўлайтирилиши ҳам таъминлаши лозим. Биз мева-зорлар ва узумзорлардан мамла-катда энг юқори ҳосил етиштириш ва мева ҳамда узумнинг таннархи-ни гойт камайитиш импониетига эгамиз.

Ўзбекистон Компартияси Мар-казий Комитетининг, республика ҳўкуматининг қўрган тадиблари тўғрйли, богдорлар ва тоқчалар-нинг фидокорона меҳнати тўғрйли кейинги вақтларда қишлоқ хў-жалигининг ана шу тармоғида ян-чи хўжаликлар ташкил қилинди. Катта-катта массивларда янги бог ва тоқзорлар барпо этилиб, яхши навли мева даракхлари ва тоқлар ўтказилди. Бу эса яқин йиллар ичида мўл ҳосил олиш учун му-стаҳкам базани вужудга келтирди.

Бироқ, мева

БОШ ЙЎЛИМИЗ

лидка, ҳамма бригадаларда ер ҳам, сув ҳам, техника ҳам, фидо-роро кишилар ҳам бор. Лекин, биров 15—20 центнердан нарга ўтмайди, биров 35—40 ҳафто 50 центнердан ошириб хирмон кутаради. Бунинг энг асосий сабаби ишчи қандай юртишига боғлиқ.

Биз шунинг учун ҳам 36 центнерга эришдикки, бригадаларда йил ўн икки ой мобайнидаги ишларнинг ҳаммаси ўз муддатига, агротехника қондаларига қатъий риоя қилинган ҳолда бажарилди. Дехқончиликда ишнинг муддати ва си-

сифатга қарадилар.

Демак, ишнинг кўзига билиб
иш юритилса ҳамма жойда ҳам
баракали ҳосил унади, зафарлар
кетилган-зафарларга эришилaversа-
ди. Мана шунинг учун ҳам жо-
наков партизми, унинг ленинчи
Марказий Комитети қишлоқ хў-
жалигини интенсификация, яъни жа-
дал ривожлантириш зарурлигини
утқирмоқда. Биринчи пахтако-
лари қишлоқда Марказий Коми-
тетнинг февраль Пленуми қарорла-
ридан тегиниб ҳўлоса чиқариб, бу
йил қишлоқ хўжалигини жадал
ривожлантириш йўлида янада са-
мадарилроқ меҳнат кичидилар.

А. МУҲАМЕДОВ,
Янгийўл бошқармасидаги Свердлов номили колхознинг бригада бошлиғи

АРИҚЛАРДА СУВ РАВОН ОҚСИН

Калнини бошқармасидаги «Қизил Ҷубекистон», Охунбобоев номидаги Ғарта Чирчиқдаги «Полярная звезда», Охунбобоев номидаги ва бошқа бир қатор ҳўжаликларида ҳам ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ана шундай намунали йўлга қўйилган. Лекин ҳали вақт етар, деб хотиржамликка бериш, бу муҳим тадбирни амалга оширишни чекитириётган ҳўжаликларида ҳам йўқ эмас.

Бўка, Бекобод бошқармаларидаги баъзи хўжаликларда ҳаларик-зовурларни тозалашга деярли қириштилгани йўқ.

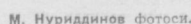
Ҳадемай кунлар исёб кетади, далаларга универсаллар чиқадиғани, мўл ҳосил уруғи қадаладиғани кунлар узок эмас. Тузилган режалар

наш узон эмас. Хушнинг режими-
сўзсиз амалга ошсин деган ҳеҳ-
қон мўл ҳосил ғамини шу кунлар-
да ейиши керак. Агар ҳозирги
ғаминат фурсатдан фойдаланилма-
са, кейин иш қийинлашиб қолади.
Далаларни текислаш, бороналаш

сўнг эса чигит экиш ишлари бош-
ланиб кетгандан кейин ариқ-зо-
вурларни сифатли қилиб тозалаш-
га қўл тегмай қолади. Буни унут-
маслик керак.

масидаги «Ленинизм» җолхозининг
ниясига пухта тайёргарлик кўр-
илган, шу кунларда далага кўплаб
да, ариқ-зовурлар зудлик билан
9.8 миңга яқинга ариқ тозалаш пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

МАЪЛУМОТ

Хўжаликлар номи	Бошқар- малар	Гушт	Сут	Хўжаликлар номи	Бошқар- малар	Гушт	Сут
1. «Лениннам» колхози	Янгийўл	415,6	59,2	79. 4-Богдорчилик совхози	Калинин	54,3	59,2
2. Богдорчилик совхози	Оққўрғон	367,7	58,1	80. «Москва» колхози	Калинин	53,0	62,2
3. «Шарк кудайи» колхози	Янгийўл	356,4	60,3	81. Карл Маркс номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	53,0	60,0
4. Собир Раҳимов номи колхоз	Калинин	351,6	81,2	82. «Ленинград» колхози	Оққўрғон	51,0	79,6
5. САИМЭ хўжалиги	Янгийўл	265,2	—	83. Красин номи колхоз	Оққўрғон	50,9	70,9
6. «Лениннам» колхози	Калинин	262,5	76,8	84. Карл Маркс номи колхоз	Янгийўл	49,3	62,2
7. Киров номи колхоз	Оққўрғон	240,0	53,2	85. «Коммунизм» колхози	Янгийўл	47,8	72,3
8. Ленин номи колхоз	Калинин	201,7	73,6	86. «Правда» колхози	Калинин	47,0	65,6
9. «Политотдел» колхози	Чирчиқ	192,8	74,7	87. «Коммунизм» колхози	Ўрта Чирчиқ	46,3	56,1
10. «Озод» колхози	Оққўрғон	167,6	26,2	88. Тельман номи колхоз	Бўка	42,8	49,3
11. Дмитров номи колхоз	Оққўрғон	164,3	74,8	89. Мичурин номи колхоз	Бўка	41,2	31,2
12. Свердлов номи колхоз	Калинин	161,0	77,5	90. 13-совхоз	Юқори Чир-	41,0	55,6
13. «Партия XXII съезди» колхози	Калинин	160,0	77,2	91. «Ленинбод» колхози	Бўка	40,0	35,7
14. Ленин номи колхоз	Оққўрғон	150,5	77,0	92. 2-«Далварзин» совхози	Бекобод	38,8	85,1
15. «Қозғистон ССР 30 йил- лиги» колхози	Юқори Чирчиқ	148,8	84,3	93. «Коммунизм» колхози	Бекобод	38,3	57,9
16. «Северний маяк» колхози	Ўрта Чирчиқ	143,0	83,8	94. Киров номи колхоз	Янгийўл	38,2	64,0
17. «Бўзсув» совхози	Калинин	142,2	52,0	95. «Назарбек» совхози	Калинин	37,2	67,6
18. 11-совхоз	Юқори Чир- чиқ	136,5	—	96. Навой номи колхоз	Бекобод	35,9	61,5
19. Калинин номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	136,3	48,7	97. «Чирчиқ» колхози	Юқори Чир-	35,7	67,8
20. «Партия XXI съезди» колхози	Янгийўл	135,3	51,1	98. Қуйбишев номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	34,2	47,4
21. Богдорчилик совхози	Бўка	130,0	79,1	99. Свердлов номи колхоз	Бўка	33,3	40,0
22. «Ленинград» колхози	Калинин	126,8	69,1	100. «Қиёрай» совхози	Калинин	33,3	45,2
23. Дзержинский номи колхоз	Бекобод	121,9	72,6	101. «Ўзбекистон» колхози	Оққўрғон	32,4	65,9
24. Терешкова номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	120,4	35,9	102. «Гулистон» колхози	Юқори Чир-	31,8	54,3
25. «Маданият» колхози	Калинин	119,3	65,3	103. Жданов номи колхоз	Янгийўл	31,5	35,9
26. Низов номи колхоз	Янгийўл	117,9	58,4	104. Калинин номи колхоз	Юқори Чир-	30,8	54,6
27. «Коммунизм» колхози	Калинин	116,1	75,3	105. 12-совхоз	Юқори Чир-	28,9	67,9
28. Жамбул номи колхоз	Бўка	115,0	68,3	106. Свердлов номи колхоз	Янгийўл	28,4	45,5
29. Свердлов номи колхоз	Оққўрғон	114,6	64,8	107. 1-«Оққўрғон» совхози	Оққўрғон	27,8	56,3
30. Навой номи колхоз	Калинин	112,6	76,9	108. «Тошкент» наслчили- к совхози	Ўрта Чирчиқ	27,1	60,8
31. Свердлов номи колхоз	Юқори Чирчиқ	111,1	51,0	109. Карл Маркс номи колхоз	Оққўрғон	26,9	44,9
32. Ленин номи колхоз	Бекобод	107,0	43,4	110. 2-«Оҳангарон» совхози	Ўрта Чирчиқ	25,5	43,1
33. Охунбобоев номи колхоз	Калинин	104,7	69,6	111. Жданов номи колхоз	Юқори Чир-	25,2	62,7
34. 2-«Оққўрғон» совхози	Оққўрғон	104,5	32,3	112. «Писент» совхози	Бўка	23,8	71,2
35. «Партия XXI съезди» совхози	Калинин	103,3	68,0	113. Энгельс номи колхоз	Оққўрғон	23,8	57,1
36. «Партия XIX съезди» колхози	Янгийўл	103,3	58,5	114. Ҳамид Олимжон номи колхоз	Оққўрғон	23,0	57,7
37. Карл Маркс номи колхоз	Юқори Чирчиқ	103,1	43,1	115. Энгельс номи колхоз	Янгийўл	23,0	38,2
38. «Чаноқ» совхози	Бекобод	101,3	24,0	116. Фрунзе номи колхоз	Янгийўл	22,7	54,0
39. Тимирязев номи колхоз	Бўка	100,0	60,0	117. «Ўзбекистон» колхози	Юқори Чир-	22,0	55,1
40. «Октябрь 40 йиллиги» колхози	Бўка	100,0	28,3	118. 1-«Оҳангарон» совхози	Ўрта Чирчиқ	21,4	1,5
41. «Қизил Ўзбекистон» колхози	Калинин	99,0	57,7	119. Карл Маркс номи колхоз	Янгийўл	20,8	29,1
42. «Ленинград» колхози	Юқори Чир- чиқ	96,0	85,6	120. Қуйбишев номи колхоз	Оққўрғон	20,7	80,7
43. «Охунбобоев номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	94,2	84,4	121. Навой номи колхоз	Янгийўл	19,8	58,2
44. «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхози	Калинин	93,5	88,8	122. Калинин номи колхоз	Янгийўл	19,0	48,2
45. «Партия XX съезди» колхози	Калинин	93,0	58,1	123. 7-богдорчилик совхози	Юқори Чир-	18,0	49,7
46. Свердлов номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	92,8	61,2	124. «Ленинбод» колхози	Юқори Чир-	18,0	61,1
47. «Коммунизм» колхози	Калинин	91,2	80,0	125. «Қизил Октябрь» колхози	Янгийўл	17,9	73,6
48. Богдорчилик совхози	Ўрта Чирчиқ	91,2	62,3	126. «Интернационал» колхози	Янгийўл	16,6	62,8
49. «Келес» совхози	Калинин	90,0	88,3	127. Охунбобоев номи колхоз	Оққўрғон	16,2	62,2
50. Ленин номи колхоз	Янгийўл	86,5	57,4	128. «Партия XIX съезди» колхози	Бўка	15,4	58,1
51. «Полярная звезда» колхози	Ўрта Чирчиқ	85,6	118,3	129. «Лениннам» колхози	Оққўрғон	15,2	26,2
52. «ЎзССР беш йиллиги» совхози	Оққўрғон	84,8	59,7	130. Калинин номи колхоз	Бўка	14,5	43,0
53. Энгельс номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	84,0	60,0	131. «Лениннам» колхози	Бўка	14,3	61,2
54. «Қорасув» совхози	Калинин	83,0	59,7	132. 9-совхоз ва «Халқобод» комбинати	Янгийўл	11,5	49,5
55. «Кўкорол» совхози	Бўка	82,7	39,5	133. «Коммунизм» совхози	Оққўрғон	10,3	77,2
56. Қуйбишев номи колхоз	Калинин	82,5	96,3	134. «Коммуна» колхози	Юқори Чир-	10,1	47,1
57. Карл Маркс номи колхоз	Калинин	82,5	66,3	135. «Бўка» совхози	Бўка	9,9	40,3
58. «Правда» колхози	Юқори Чир- чиқ	80,1	75,0	136. «Партия XXII съезди» колхози	Оққўрғон	9,1	33,9
59. «Октябрь» колхози	Калинин	80,0	60,0	137. Генерал Раҳимов номи колхоз	Янгийўл	8,7	18,5
60. 1-«Далварзин» совхози	Бекобод	76,8	80,0	138. Охунбобоев номи колхоз	Янгийўл	8,2	63,3
61. «Ленин йўли» колхози	Ўрта Чирчиқ	76,5	33,4	139. «Қиёрай» наслчили- к совхози	Янгийўл	7,6	75,1
62. Карл Маркс номи колхоз	Бўка	76,0	101,7	140. «Ленин йўли» колхози	Бўка	6,4	24,7
63. «Победа» колхози	Бекобод	74,9	82,1	141. Ленин номи колхоз	Ўрта Чирчиқ	5,9	23,2
64. «Ленинбод» колхози	Оққўрғон	74,5	41,9	142. «Партия XX съезди» колхози	Бўка	5,7	30,0
65. «Коммунизм» колхози	Оққўрғон	73,7	32,3	143. «Ленинград» колхози	Янгийўл	3,4	52,8
66. Киров номи совхоз	Ўрта Чирчиқ	73,6	61,6	144. «Октябрь 40 йиллиги» колхози	Янгийўл	2,2	64,5
67. 14-совхоз	Юқори Чир-	70,1	56,3	145. «Ленинский путь» колхози	Юқори Чир-	2,1	74,6
68. Киров номи колхоз	Калинин	67,0	64,3	146. «Коммунизм» колхози	Бўка	0,0	183,0
69. Ҳамза номи колхоз	Бўка	66,8	54,4	147. «Гулистон» колхози	Бўка	0,0	64,0
70. «Тошкент» совхози	Калинин	66,5	58,9	148. «ЎзССР 30 йиллиги» кол- хози	Янгийўл	0,0	62,9
71. «Партия XXII съезди» колхози	Ўрта Чирчиқ	66,0	89,4	149. Калинин номи колхоз	Калинин	0,0	57,0
72. «Қизил ту» колхози	Юқори Чир-	65,6	72,0	150. «Коммунизм» колхози	Оққўрғон	0,0	49,8
73. «Ўрта сарой» совхози	Чирчиқ	65,1	73,8	151. «Дўрмон» совхози	Калинин	0,0	31,9
74. Фрунзе номи колхоз	Чирчиқ	63,4	74,8	152. Ленин номи колхоз	Бўка	0,0	22,0
75. «Химик» совхози	Калинин	63,0	72,4	153. «Горяня» совхози	Ўрта Чирчиқ	0,0	—
76. Ильич номи колхоз	Калинин	60,0	62,6	154. 3-«Далварзин» совхози	Бекобод	0,0	—
77. Охунбобоев номи колхоз	Бўка	56,2	37,2	155. Ильич номи колхоз	Бўка	0,0	—
78. Калинин номи колхоз	Оққўрғон	55,7	21,3				

— Султонжон! Ҳой, Султон-
— Биз ҳамин диндорам Султон

мунист Шарифжон Хушназаровнинг колхоз раҳбар надрлари тайёрладиган бир йиллик курсга қўшига юборган эди. Шарифжон курсни муваффақиятли тугатиб, яна жонанжон қишлоғига — Фрунзе юмди колхозга келди. Колхоз правленияси, партия ташкилоти ва жамоатчилик унга катта ишонч билдириб, ўтган йили пахта планини бажараолмай қолган оғир устакларга бошчилик қилишни топширди.

— Ййе, ассаломуала йкум, Парифжон ака, келинг, келинг, эми, уйга марҳамат, чой тайло, — ховлига чиққан Султон алда пальто, керзовой этик кибиб, чуқ дўппили бошини тий койчиқча билан боғлаб олган забардаст йигит билан кўшишаркан, уни уйга-нонуштага келиш килли

...Дарё сувини баҳор тоши-
ради, нисон қадрини меҳнат
оширади, деб келюрга айтилма-
ган экан. Колхоздагиларини
каттаси Шарифжони «ука»,
кичинаси «ака» деб сыйла-
шар, қадрлашар, унга масла-
ҳат солиб, унинг маслаҳатини
қулоққа олишар экан, элини
бунчалик ҳурматига Шариф-
жон ҳалол меҳнати билан
эришди. Улгу Ватан урушида
фашист босқинчиларига қарш
курашда қатнашган тўчи Шар-
ифжон: Хушназаров зафар
билан — кўси ордени ва ме-
даллар билан тўлиб қишлоққа
қайтган, деҳқончиликка шўғил-
ди. Аввал оддий колхозчи

Шарифжон меҳнатда тобланиб, ал-юрт ишониқчи оқлаб юрган йигит, шунинг учун ҳам у бир неча йиллардан буён Қўйбўшев қишлоқ Советига депутат қилиб сайланиб келаяпти. Мана энди у участкада қўлмада тайёрлардики ишларини қилиштиб юборди. Далага ўғит чиқариш, техника ремонтини жадаллаштириш, бригадага ва звеню бошлиқларининг ўқинишларини ташкил этиш нафақа бўлишига эришди. Бунақа муҳим тадбирларини амалга оширишмоқда. Шарифжоннинг таъаббуси билан «Фрунзе» участкасида қўлинди қизлар звеноси тайшиқ қилинди ва бу звенюга Комсомол аъзоси Ўлмасой Анормоева бошчилиқ қилимоқда. Олти кишилик бу звеню 35 гектар майдонга нвадрат-уялаб чигит экиб, ҳамма ҳосилини машинада териш ва гектаридан намида 30 центнердан «оқ олтия» олиштигибди ҳозирдан жон қўйдириб ишламоқда.

— Раҳмат, ука, — келган
игит уй эгасига миннатдорчи-
лик билдирди. — Мен бошқа
оғадиларни ҳам кўришмн кел-
ки, шошиладиман. Сен тез по-
штангни қилгин-да, йигитла-
рнинг саройга тўпла, белку-
лак — паннаҳаларни билан кел-
син. Ҳозир Оғабек самовсая
қилан келиб қолади. Далага ана
уш машинада гўнг қарасиз.

— Бормисиз, Шарифжон ака-
ни деган бундоқ бўлти-да,
— мултон хурсанд ҳолда нафла-
тини ишқадарди. — Араванинг
этаси-ю, машинанинг биттаси,
— Ҳозир йигитларни тайёр қила-
ни-да.

A black and white portrait of a man in a military uniform, wearing a peaked cap and a high-collared jacket. He has a serious expression and is looking directly at the camera. The background is a textured, mottled grey.

Моҳи механизатор Усар-
жон Ганиев эса ўзининг «ДТ-
28» тракторини сифатли қи-
либ ремонтдан чиқариб, унга
прицеп улаб ҳозиргача далага
250 тоннадан ортиқ гўнг чиқа-
риб қўйди. Усаржонларнинг
ўзaro мусобақалашиб, ерни
тўйдириш учун қилаётган ас-
тойдил ҳаракатларида ҳам
Шарифжоннинг ташкилотчилик
қилиши баъ-

— Ҳа, шундай қил. Машина
бир зум ҳам бекор турмасин.
Ҳаттиларинг пешма-пеш тўдди-
иб турса, шофер бора ағдара-
-ю, келаверади, — йигит
ултонга қайта тайинилади-да,
бироззага боғланган отга ми-
иб, қамчи босди. — Вироздая
нинг келиб хабар оламан, би-
иб кўй.

Суратда III. ХУШНАЗАРОВ

☆ ☆

сўнгра табелчи, орадан бир йил ўтгач, бригада бошлиғи қилиб тайинланди. Қарйлаб ўн беш йил бригадада бошчилик қилган Шарифжон ҳар йили пахта планини ортиғи билан ўришлаб юрди. Икки йил иккинчи қоқоқ бригадада ўтиб ишлаб, бу бригадаларда ҳам ишчи қойил қилди: плани тўғиз, юзи ёруғ бўлди. Ўтган, 1963 йилининг бошида бошқарма партия комитети уста пахтакор, таниниб босилган бошчилик қилган

Фрунзе номли колхоз аъзолари етти йилликнинг олтинчи йилида 2511 тонна пахта, 50 тонна маккамқушқор доғи, 7 тонна пилла, 150 тонна сабабот, 49 тонна гўшт, 216 тонна сут, 37 минг дона тухум ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш мажбуриятини олган экан, бу мажбуриятни бақаридла коммунист Шарфжон Хушназаров қабилар томонидан қилинган келишув асосида ролъ йиғитлари ҳал қилувчи ҳолда ўйнашлари турган гап.

Бигит ийган семиз бүкүр от
тапта Нүлда Үзүрала борзды,
батык созууң ҳам, асбү турган
отабаңны изирин ҳам Бигити
өрүң чылмасды, аксинча соф ҳа-
лоо унинг бахрини очарды. Ке-
нагина участна ботишқ қи-
но тайинланган бу Бигит —
Јарифон, ҳамқишлоқларнинг
лил билан айтганда, «тинби-
нчимайдиган, деҳқончилик-
иғи кўзини биладиганлардан,
аерда ишамасин, унга қандай
опишқир берилмасин, күнги
ағдиган ишлардан башка иш
ишлемейдиганлардан». Ке-
начактини қабул қилиб олган,
қандай қилинагән ишларға
сод солса, ишда ҳеч қандай
аранга йўқ: түртү-беш арванаш
иғи ташиш үрүнға «ғүрунғи»

МЕҲНАТНИН

Қишлоқ хўжалик артели ташкил топилдики шу катта оиланинг аъзосиман. Деҳқончиликда ҳам чорвачиликда ҳам, қўли устасида бўлмасин, ҳақи ҳосил қўтариш учун қўлимдан келган меҳнатини аямайман. Қишлоғимиз обод, дастурхонимиз тўкин бўлсин, дейман. Баязда раис болам:

— Ота, қариндиз, пенсияга чиқинг, дам олинг, қарияликнинг гаштини суринг, — дейди.

ТАГИ РОҲАТ

сурсанг, қариганинда ҳам таъ-
минотин зиёда булар экан.
Тўғрида, кўпга қилган меҳнат
шун бажарган шийинин
салмоғига қараб, келтирган фой-
дасига қараб баҳоламоғи ке-
рак. Меҳнатини тағи роҳат
деб шунин айтидиларда. Ҳа-
ли ҳозир ўзимни жуда ба-
қувват сезаман. Ахир бо-
қувимда колхозчин 62 бош
бузғи бор, 13 бош сғир
ни соғаман. Меҳнатсиз турол-
маганиндан бо ишларни ўзи

Қишлоқ хўжалик артели ташиқ топшиқиди шу қатта оилани аъзосиман. Деҳқончиликда ҳам чорвачиликда ҳам, қули устаклада бўлмақди, мўл ҳосил кўтариш учун қўлимдан келган меҳнатини аймайман. Қишлоғимиз оқод, дастурхонимиз тўқин бўлсин, дейман. Баязда раис болам:

— Ота, қариндиз, пенсияга чиқинг, дам олинг, қарияликнинг гаштини суринг, — дейди.

дириб, далага бор-йўги бешлиги марта қатиб қўяр экан. унинг устига гўнги аварага ўли ортиб, далага яна ўзи туши ад. Ортич-тушнришнн ҳақ рекинқадй чўлишлшн айтмай-пизма? Бригадалардаги қўпгина имтигллар эса нш «йў»лигиндан еркиб юришнб. Колхоздаги ашиналар, прицеллар эса далага ўнгт чикаришга нтадир фарфар қилинмайш. Шариф, қон аввал механизациялар саройи данчя машина, қанча приел ншга ярқолгншн, кимлар йаис нш билан бандлигини ниқаб олди-да, ўша кунн кечуруноқ колхоз раснсага ўз реладаринн, яъни далага ўнгт

Дарҳақиқат менга қаридик пенсиясин ҳам тайинлаб қўйибди, уни ҳар ой келтириб беришади. Бугунги кунда биз қилмоқ қариялари доно партияизмининг колхозчилари пенсия билан таъминлаб тўғрисидаги яна бир ғамхўрлигини гувоҳи бўлиб турибмиз. Яна шунинг қувончлики ёшлигинда кунт бўлан, астойдил меҳнат қилсанг она-Ватанга қанчалик нафринг тегса бу меҳнатининг рохатини, гаштини қанчалик

талаб қилиб олдим. Ёшим етмишда. Лекин ўзини халқ дариликка чиқариб қўйганим йўқ. Уртан Яйли меҳнатини эвазига 800 сўм пуд, 600 килограмм шол, 200 килограмм ун олдим. Пенсия бунга кирмайди. Хуулас, колхоз даромади қанчалик кўп бўлса, ёшим, қарим, колхозчининг шахсий даромади ҳам шуначалик мўл-кўл бўлар экан. Ёшликдаги меҳнат қарилсининг меваси, деб шуни айтса бўлади-да!

қуришда араларар билан иш
тизмаллигини, бунга техника-
нинг ёрдами зарурлигини айт-
и. Раис билан биргаликда
айси машинани қайси бригада-
да бирктириш лозимлигини бел-
дилаб ҳам чиқишди. Мана энди
ёрталданоқ бригадаларни
Йиланиб, ҳамма кучни шу кун-
инг асосий вазифасига — да-
гага ўғит чиқаришга сафарбар
тиб юритиш.

Шарифжон бошқа бригада-
лардаги ишларни ташкил қилиб

ХІЖОЛУК

Ҳасан ота НОРБОВЕВ,
Ўрта Чирчиқ. «Партия
XXII съезди» колхозинини
бузоқбоқари, пенсионер.

Қишлоқ, хўжалик
САҲИФАСИ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

